

ЗАЦВЕРДЖАНА

Загадам галоўнага ўпраўлення
па адукацыі Брэсцкага
аблвыканкама

ад 17.11.2020 № 682

УМОВЫ

правядзення абласнога этапу
рэспубліканскага конкурсу
навуковых даследчых
краязнаўчых работ навучэнцаў
ва ўстановах адукацыі
Брэсцкай вобласці

1. Агульныя палажэнні

1.1 Дадзеныя ўмовы вызначаюць парадак правядзення абласнога этапу рэспубліканскага конкурсу навуковых даследчых краязнаўчых работ навучэнцаў (далей – конкурс).

1.2 Арганізатарамі конкурсу з'яўляецца Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь. Арганізацыйнае і метадычнае забеспячэнне правядзення конкурсу ажыццяўляецца ўстановай адукацыі «Рэспубліканскі цэнтр экалогіі і краязнаўства» (далей – Рэспубліканскі цэнтр). На абласным этапе – дзяржаўнай установай адукацыі «Брэсцкі абласны цэнтр турызму і краязнаўства дзяцей і моладзі»; на рэгіянальных этапах – структурнымі падраздзяленнямі дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі.

Для правядзення конкурсу на кожным этапе ствараюцца арганізацыйныя камітэты (далей – аргкамітэты).

Аргкамітэт кожнага этапу конкурсу:

забяспечвае арганізацыйнае і метадычнае суправаджэнне конкурсу; даводзіць інфармацыю аб конкурсе да ведама ўстаноў адукацыі; вызначае месца і канкрэтныя даты правядзення адпаведнага этапу конкурсу, які прадугледжвае вызначэнне пераможцаў і прызёраў;

ажыццяўляе персанальны падбор складу журы конкурсу і зацвярджае яго ва ўстаноўленым парадку; аналізуе і абагульняе вынікі конкурсу;

асвятляе ход падрыхтоўкі, правядзення і вынікі конкурсу ў сродках масавай інфармацыі.

У склад аргкамітэтаў могуць уваходзіць прадстаўнікі зацікаўленых дзяржаўных органаў і арганізацый, грамадскіх аб'яднанняў, устаноў адукацыі, сродкаў масавай інфармацыі, прадстаўнікі органаў самаўпраўлення ўстаноў адукацыі і інш.

Для падвядзення вынікаў конкурсу на кожным этапе аргкамітэтам ствараецца журы, якое:

праводзіць папярэдняю экспертную ацэнку конкурсных работ, прадстаўленых навучэнцамі і іх абарону; вызначае пераможцаў і прызёраў адпаведных этапаў конкурсу; прадстаўляе пратаколы па выніках конкурсу ў адпаведныя аргкамітэты.

2. Мэта і задачы конкурсу

Конкурс праводзіцца з мэтай развіцця навукова-даследчай дзейнасці як эфектыўнага фактару павышэння якасці адукацыі і ўсебаковага развіцця асобы навучэнца. Задачи конкурсу: стымуляванне матывацыі навучэнцаў да актыўнага ўключэння ў даследчую дзейнасць, прывіццё даследчых навыкаў; выяўленне малавядомых альбо страчаных фактаў рэгіянальнай гісторыі, адметнасцяў матэрыяльнай і духоўнай культуры; садзейнічанне фарміраванню ў маладога пакалення грамадзянска-патрыятычных пачуццяў, адказнасці за адраджэнне і захаванне гісторыка-культурнай і прыроднай спадчыны сваёй малой радзімы; удасканаленне форм работы навуковых аб'яднанняў, аб'яднанняў па інтарэсах, факультатываў краязнаўчай накіраванасці; садзейнічанне прафесійнаму самавызначэнню навучэнцаў.

3. Удзельнікі конкурсу

У конкурсе прымаюць удзел асобныя навучэнцы (індывідуальна) устаноў агульнай сярэдняй адукацыі, дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі ва ўзросце 13 – 17 гадоў.

4. Парадак правядзення конкурсу

4.1 Конкурс праводзіцца ў чатыры этапы з вызначэннем пераможцаў і прызёраў на кожным этапе:

першы этап (адборачны) – ва ўстановах адукацыі;

другі этап (адборачны) – раённы, у тым ліку для гарадоў, якія маюць раённае дзяленне; гарадскі (акрамя г. Мінска);

трэці этап (адборачны) – абласны – да 17 лютага 2021г.;

чацвёрты (заклучны) – рэспубліканскі.

Рэспубліканскі этап праводзіцца ў два туры: першы – завочны, другі – вочны.

4.2 Намінацыі конкурсу:

На першы тур рэспубліканскага этапу конкурсу прадстаўляюцца самастойна выкананыя пад кіраўніцтвам педагога навукова-даследчыя праекты краязнаўчай накіраванасці ў наступных намінацыях:

4.2.2. гісторыя роднага краю (даследуюцца падзеі і факты гісторыі малой радзімы, помнікі археалогіі, даследаванні па тапаніміі і геральдыцы);

4.2.3. культурная спадчына (даследуюцца помнікі этнаграфіі і фальклору, аб'екты архітэктуры, дэкаратыўна-прыкладнога і выяўленчага мастацтва);

4.2.4. геаграфічнае краязнаўства (даследуюцца прыродныя асаблівасці рэгіёна: геалогіі, геамарфалогіі, клімату, гідралогіі, расліннага

і жывёльнага свету; эканоміка, прамысловасць, сельская гаспадарка і інш.).

Даследчая работа навучэнцаў павінна быць заснавана на мясцовым краязнаўчым матэрыяле, адлюстроўваць актуальнасць, навізну і навуковы падыход.

Для эфектыўнага вырашэння пастаўленых задач, у якасці кансультантаў, у рабоце навучэнцаў могуць з'яўляцца супрацоўнікі ўстаноў вышэйшай адукацыі, устаноў агульнай сярэдняй адукацыі, устаноў дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі, навукова-даследчых інстытутаў, а таксама спецыялісты адпаведнай накіраванасці з іншых устаноў.

4.3 Патрабаванні да афармлення даследчых работ

Даследчая работа павінна прытрымлівацца наступнай структуры:

тытульны ліст (афармляецца на беларускай і рускай мовах, указваецца поўная назва ўстановы адукацыі (без скарачэнняў), раёна, вобласці, назва конкурсу/намінацыі/тэмы работы, прозвішча і імя аўтара работы, клас/аб'яднанне па інтарэсах, прозвішча, імя і імя па бацьку кіраўніка работы, пасада, кантактны тэлефон; месца знаходжання ўстановы адукацыі і год выканання работы); змест (змяшчае назву структурных частак работы з указаннем нумарацыі адпаведных старонак арабскімі лічбамі); уводзіны (абгрунтоўваецца актуальнасць і навізна выбранай тэмы, мэта і змест пастаўленых задач, фармулюецца аб'ект і прадмет даследавання, указваецца метады (метады) даследавання); асноўная частка (павінна ўтрымліваць інфармацыю, сабраную і апрацаваную даследчыкам: апісанне асноўных разгледжаных фактаў, характарыстыку метадаў даследавання, параўнанне вядомых аўтару раней існуючых і прапанаваных метадаў даследавання); заключэнне (утрымлівае асноўныя высновы і вынікі, да якіх аўтар прыйшоў у працэсе работы над даследаваннем. Пры гэтым адзначаецца самастойнасць, навізна, тэрэтычнае і фактычнае значэнне вынікаў, прапановы па магчымым практычным выкарыстанні вынікаў даследавання); спіс выкарыстанай літаратуры і інфармацыйныя рэсурсы (уносяцца ўсе крыніцы, якія былі выкарыстаны аўтарам работы). Спіс афармляецца ў адпаведнасці з правіламі бібліяграфічнага апісання; дадатак (размяшчаецца дапаможны матэрыял для больш поўнага раскрыцця зместу і вынікаў даследавання).

У тэксце работы абавязкова размяшчаюцца спасылкі на літаратуру і дадаткі.

Да тэксту навукова-даследчай работы неабходна прыкласці тэзісы (да 5 старонак), у якіх адлюстроўваецца актуальнасць тэмы, мэта і задачы, вынікі даследавання (магчыма з канкрэтнымі прыкладамі).

Рэкамендацыі да напісання і афармлення даследчых работ будуць размешчаны на сайце Рэспубліканскага цэнтра (<http://rcek.by/>) у раздзеле «Краязнаўства».

Да ўдзелу ў конкурсе не дапускаюцца:

1. рэфератыўныя і апісальныя работы;
2. работы, якія змяшчаюць плагіят і парушаюць правы іншых аўтараў;
3. работы, якія з'яўляюцца ўдзельнікамі падобных конкурсаў мінулых гадоў, з дапрацоўкай у змесце менш чым на 25%;
4. работы, прадстаўленыя на адпаведныя этапы пазней устаноўленага тэрміну або прадстаўленыя з парушэннем патрабаванняў дадзеных умоў;
5. работы, аформленыя не ў адпаведнасці з вышэйпазначанымі патрабаваннямі (пункт 4.3);
6. работы, якія дасланыя для атрымання ў паштовым аддзяленні без дастаўкі на адрас дзяржаўнай установы адукацыі «Брэсцкі абласны цэнтр турызму і краязнаўства дзяцей і моладзі».

Конкурсныя работы пераможцаў і прызёраў рэгіянальных этапаў конкурсу (да 12 лепшых работ, не менш за 4 у кожнай намінацыі) прадстаўляюцца ў друкаваным выглядзе і абавязкова на электронным носьбіце (CD-DVD дыск) да 17 лютага 2021г. на адрас: 224030, г.Брэст, Праспект Машэрава, 22 (сектар краязнаўства дзяржаўнай установы адукацыі «Брэсцкі абласны цэнтр турызму і краязнаўства дзяцей і моладзі»). Тэлефон для даведак: (80162) 40 58 20.

Таксама прадстаўляюцца пратаколы пасяджэння журы з указаннем колькаснага аналізу ўдзельнікаў рэгіянальных этапаў конкурсу.

Рукапісы не рэцэнзуюцца. Матэрыялы абласнога этапу неабходна забраць на працягу 2 месяцаў пасля падвядзення вынікаў (акрамя работ пераможцаў і прызёраў, накіраваных на рэспубліканскі этап).

На **абласным этапе конкурсу** па выніках адборачнага туру праводзіцца анлайн-канферэнцыя навучэнцаў. Спіс удзельнікаў абласной анлайн-канферэнцыі будзе размешчаны на сайце bresttur.by пасля падвядзення папярэдніх вынікаў. Па выніках канферэнцыі пераможцы і прызёры абласнога этапу конкурсаў ўзнагароджваюцца дыпламамі галоўнага ўпраўлення па адукацыі Брэсцкага аблвыканкама.

Па выніках абласнога этапу лепшыя конкурсныя матэрыялы прадстаўляюцца на **першы тур рэспубліканскага этапу** і разглядаюцца рэспубліканскім журы. Работы, якія па выніках адзнакі журы набралі найбольшую колькасць балаў, дапускаюцца да ўдзелу ў другім туры (не больш за 20 работ у кожнай з секцый).

Другі тур рэспубліканскага этапу конкурсу пройдзе ў форме навукова-практычнай канферэнцыі, дзе навучэнцы будуць абараняць свае навуковыя праекты. Чарговасць выступлення ўдзельнікаў рэспубліканскай

канферэнцыі вызначаецца членамі журы. Рэгламент выступлення – да 10 хвілін (7 хвілін – даклад, 3 хвіліны – адказы на пытанні журы).

Спіс удзельнікаў другога тура рэспубліканскага этапу конкурсу размяшчаецца на сайце Рэспубліканскага цэнтра (<http://rsek.by/>) прыкладна за два тыдні да пачатку другога туру рэспубліканскага этапу.

Пераможцы і прызёры заключнага этапу конкурсу вызначаюцца па выніках двух тураў і ўзнагароджваюцца дыпламамі I, II, III ступені (у кожнай намінацыі).

Пры падвядзенні вынікаў конкурсу пры роўнай колькасці балаў на падставе рашэння журы можа ўсталёўвацца адпаведная колькасць прызавых месцаў (першае, другое, трэцяе).

5. Фінансаванне конкурсу ажыццяўляецца:

на першым, другім, трэцім этапах – ва ўстаноўленым парадку за кошт сродкаў мясцовага бюджэту, якія выдзяляюцца на цэнтралізаваныя мерапрыемствы ў галіне адукацыі, і іншых крыніц, не забароненых заканадаўствам; на чацвёртым (заклучным) этапе – ва ўстаноўленым парадку за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту, якія выдзяляюцца на цэнтралізаваныя мерапрыемствы ў галіне адукацыі, і іншых крыніц, не забароненых заканадаўствам.

Камандзіровачныя выдаткі педагагічным работнікам і праезд удзельнікаў конкурсаў на заключны этап конкурсу ажыццяўляецца за кошт накіроўваючай арганізацыі.